

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/180/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4109235262
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4109235262.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Jarmily Pogranovej, v právnej veci žalobcov: 1. Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., P. XXX/XX, 2. Y. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. - T., O. XXX/X, 3. P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., P. XXX/XX, 4. U. W., nar. XX.XX.XXXX, A., Q. XX/X, všetci zast.: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Eva Hlaváčová, spol. s r.o., so sídlom Nitra, Farská 12, IČO: 36 862 428 proti žalovaným: 1. Mesto Nitra, so sídlom Nitra, Štefánikova trieda 60, IČO: 00 308 307, 2. Nitra Invest, s.r.o., so sídlom Nitra, Mostná 29, IČO: 36 561 690, obaja zast.: AK Šranko, s.r.o., so sídlom Nitra, Mostná 29, IČO: 50 485 601, 3. Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Nitra, Nábrežie za hydrocentrálou 4, IČO: 36 550 949, zast.: JUDr. Anna Polonyová, advokátka, so sídlom Bratislava, Chorvátska 12, v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o späťvzatí žaloby a trovách štátu, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Nitra, č. k. 12C/264/2009-985 zo dňa 13. mája 2019, takto

rozhodol:

Odvolačí súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov štátu (III., IV., VI.) m e n í tak, že:

Štátu p r i z n á v a voči žalobcom v 1. až 4. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Štátu p r i z n á v a voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Štátu p r i z n á v a voči žalovanému v 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Výrok o nároku štátu na náhradu trov konania voči žalovanému v 2. rade z r u š u j e.

Žalovanému v 2. rade voči žalobcom v 1. až 4. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých nárokov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Zhora uvedeným uznesením, Okresný súd Nitra, ako súd prvej inštancie konanie vo veci zastavil (I. výrok), žalovanému v 3. rade náhradu trov konania nepriznal (II. výrok), štátu priznal nárok na trovy konania v rozsahu 1 voči žalobcom v 1. a 4. rade (III. výrok). Taktiež rozhodol, že štát má nárok na trovy konania v rozsahu 1 voči žalovanému v 1. rade (IV. výrok) a že má nárok na trovy konania v rozsahu 1 voči žalovanému v 2. rade (V. výrok) a nárok na trovy konania v rozsahu 1 voči žalovanému v 3. rade (VI. výrok).

1.2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 251, § 255 ods. 1, § 259, § 262 ods. 1, 2, § 470 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

1.3. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali určenia, že do dedičstva po nebohom P. W., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, podľa dedičského konania 22D/838/2005, Dnot 274/2005 patrí nehnuteľný majetok v kat. území P., tak ako je vyznačený v geometrickom pláne Ing. V. Púchovskej č. XX/XXXX zo dňa 25.05.2017 a to: novovytvorené parcely v rozsudku konkretizované číslom parcely, druhom a výmerou.

1.4. Konštatoval, že pôvodne boli na strane žalovaných aj subjekty Mesto Nitra, so sídlom Štefánikova trieda 60, Nitra, IČO: 00 308 307 a Nitra Invest, s.r.o. so sídlom Mostná 29, Nitra, IČO: 36 561 690. Žalobcovia s Mestom Nitra uzatvorili v priebehu konania zmier, žalobu voči Nitra Invest, s.r.o. zobrali späť a konanie bolo v tejto časti zastavené.

1.5. Právny zástupca žalobcov súdu podaním zo dňa 06.05.2019 oznámil, že žalobcovia berú žalobu späť a so žalovanými sa dohodli, že v prípade späťvzatia žaloby si žalovaný nebude uplatňovať trovy konania a právneho zastúpenia. Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní dňa 06.02.2019 sa vyjadrila v tom zmysle, že v prípade späťvzatia žaloby si žalovaná strana nebude uplatňovať trovy právneho zastúpenia.

1.6. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, keďže žalobcovia procesne zavinili zastavenie konania tak, že žalovanému súd nepriznal náhradu trov konania, nakoľko si ich neuplatnil.

1.7. Ďalej uviedol, že podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa čl. 4 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Vzhľadom na to, že štátu vznikli trovy konania spojené s vykonávaním dôkazov, súd rozhodol, že štát má právo na náhradu trov konania voči všetkým stranám sporu rovnakým dielom, pretože v prejednávanej veci nie je možné hovoriť o úspechu, či neúspechu tej ktorej strany, a za spravodlivé súd považoval rozhodnutie, ktorým by vzniknuté trovy štátu rozdelil v rozsahu 1 medzi štyri sporové strany - stranu žalobcov a troch žalovaných, nakoľko medzi stranami sporu, teda žalobcami a žalovanými 1, 2 došlo v priebehu konania k dohode a vzhľadom na okolnosti veci žalobcovia už vo vzťahu k žalovanému 3 netrvali na podanej žalobe. Súd konštatoval, že z obsahu spisu vyplývajú trovy na znalecké dokazovanie vo výške 897,13 eura + 577,30 eura, čo je spolu 1 474,43 eura s tým, že žalobcovia zaplatili preddavok 200 eur a pôvodne žalovaný 1 - Mesto Nitra zaplatil preddavok 150 eur a vyplatené bolo z rozpočtových prostriedkov súdu a zo zložených preddavkov. Civilný sporový poriadok vypustil úpravu trov štátu pričom nezohľadnil trovy vzniknuté v konaniach začatých pred jeho účinnosťou (čo je aj prípad prejednávanej veci). Povinnosťou súdu preto bolo vysporiadať sa s touto situáciou a súd tak aplikujúci základné princípy čl. 4 ods. 2 CSP mal za to, že štátu patrí náhrada trov, ktoré mu reálne vznikli (reálne ich vynaložil) v súlade s vtedy platnou procesnou normou (§ 148 OSP), ktorá mu garantovala nárok na ich náhradu. Garanciu tohto nároku už nový procesný predpis nedáva a štát nemá priestor na uplatnenie si skôr vzniknutých trov. Vzhľadom na absenciu úpravy trov konania štátu v CSP, súd aplikoval ustanovenie § 262 ods. 1 a § 259 CSP, nakoľko štátu vznikli trovy konania v súvislosti s dokazovaním a súd s poukazom na citované zákonné ustanovenia rozhodol o nároku na náhradu trov štátu voči žalobcovi a žalovaným, tak ako je uvedené vo výroku uznesenia. O výške trov konania štátu v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. V zákonnej lehote vyššie citované uznesenie napadol žalovaný v 1. rade v rozsahu výroku IV. a pôvodne žalovaný v 2. rade v rozsahu výroku V. a navrhol, aby odvolací súd predmetné uznesenie vo výroku IV. a V. zmenil tak, že každý z uvedených výrokov bude zničený: Štát má nárok na trovy konania v rozsahu 1 voči žalobcom v 1. a 4. rade z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), b), h) CSP. Vo vzťahu k námietke, že neboli splnené procesné podmienky na vydanie takéhoto uznesenia

uviedol, že žalovaný v 1. rade mesto Nitra bol účastníkom tohto konania do 24.09.2018, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie konajúceho súdu zo dňa 05.09.2018 o schválení zmiernu medzi žalobcami a žalovaným mestom Nitra. Žalovaný v 2. rade Nitra Invest, s.r.o. bol účastníkom tohto konania do 17.07.2018, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie konajúceho súdu zo dňa 20.06.2018 o zastavení konania voči žalovanému v 2. rade. V čase vydania napadnutého uznesenia tak už pôvodne žalovaní v 1. rade mesto Nitra a pôvodne žalovaný v 2. rade Nitra Invest, s.r.o. neboli účastníkmi prebiehajúceho konania, a preto voči nim nebolo procesne možné rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania štátu. Citujúc ustanovenie § 262 ods. 1 CSP mali za to, že o trovách štátu malo byť rozhodnuté už uzneseniami, ktorými voči nim boli konania zastavené. Porušenie práva na spravodlivý súdny proces videli žalovaní v 1. a 2. rade najmä v tom, že o právach a povinnostiach mesta Nitra a Nitra Invest, s.r.o. bolo rozhodované v konaní, ktorého už neboli účastníkmi, a preto sa nemohli vyjadriť k okolnostiam, ktoré mohli mať vplyv na rozhodovanie o nárokoch štátu na trovy konania. Sú toho názoru, že v záhlaví napadnutého uznesenia vôbec nemali byť mesto Nitra a Nitra Invest, s.r.o. uvedení ako účastníci konania. Uviedol, že vzniknuté trovy štátu boli vynaložené v súvislosti so znaleckým dokazovaním, ktoré ako dôkaz navrhli výlučne žalobcovia. Zároveň mal zato, že tento dôkaz mohli žalobcovia predložiť už spolu so žalobou. Po tom, ako v konaní zaniklo účastníctvo mesta Nitra a Nitra Invest, s.r.o. boli výsledky znaleckého dokazovania naďalej spôsobilé byť podkladom pre rozhodnutie vo veci samej proti zostávajúcemu žalovanému Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Z uvedeného dôvodu neboli trovy štátu predmetom dohôd o urovaní uzatvorených medzi žalobcami a Mestom Nitra a Nitra Invest, s.r.o. Nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie podľa názoru pôvodne žalovaných v 1. a 2. rade spočíva v tom, že súd v odôvodnení uviedol, že „v prejednávanej veci nie je možné hovoriť o úspechu, či neúspechu tej ktorej strany“, a preto súd považoval za spravodlivé trovy štátu rozdeliť medzi sporové strany - žalobcov (spolu) a troch žalovaných (jednotlivo). Ďalej poukázal na § 256 ods. 1 CSP ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.10.2008 sp. zn. 5MCdo/12/2008. Uviedol, že vo vzťahu k mestu Nitra žalobcovia uzatvorili zmier, v znení ktorého uznali vlastnícke právo mesta Nitra k pozemkom, ktoré boli predmetom sporu; v tomto smere teda voči mestu Nitra nemožno absolútne hovoriť o úspechu žalobcov. Z procesného hľadiska teda zastavenie konania voči mestu Nitra zavinili žalobcovia. Vo vzťahu k spoločnosti Nitra Invest, s.r.o. žalobcovia vzali žalobu prípisom zo dňa 21.02.2018 v plnom rozsahu späť bez toho, aby boli vo veci samej úspešní, teda bez vydania rozhodnutia vo veci samej, na základe ktorého by mohli dodatočne prejednať novoobjavený majetok. Teda aj voči Nitra Invest, s.r.o. z procesného hľadiska zavinili zastavenie konania žalobcovia. Rovnaká procesná situácia je i vo vzťahu k žalovanému v 3. rade ZSVS, kedy žalobcovia vzali svoju žalobu bez toho, aby boli akýmkoľvek spôsobom úspešní vo veci samej.

2.2. Z vyššie uvedených dôvodov nie je možné prijať názor, že k späťvzatiu návrhu došlo na základe správania žalovaných. Uzatvorením dohôd o urovaní žalobcovia uznali vlastníctvo žalovaných k nehnuteľnostiam, ktorých sa domáhali. Žalovaní tak nikdy nespĺnili to, čo žalobcovia požadovali, a nikdy o svoje vlastnícke právo, ktoré bolo predmetom konania, neprišli. Taktiež považoval za nesprávny právny názor súdu prvej inštancie, ktorý postupoval podľa čl. 4 CSP a právnu vec posudzoval podľa „ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci“, práve tým spôsobom, že rozhodol „podľa všeobecnej spravodlivosti“ napriek tomu, že mal byť aplikovaný § 260 CSP resp. § 256 ods. 1 CSP. Opakovane uviedol, že dôkaz, ktorého sa trovy štátu týkajú, navrhli práve a len žalobcovia, mal slúžiť v ich prospech a zároveň žalobcom nič nebránilo domôcť sa náhrady trov tohto konania v prípade, ak by v konaní vo veci samej proti žalovanému v 3. rade ZSVS pokračovali a boli vo veci úspešní. Záverom poukázal na uznesenie Okresného súdu Čadca zo dňa 13.03.2018 sp. zn. 10C/12/2005, z ktorého vyplýva, že zastavenie konania procesne zavinila žalobkyňa podľa § 256 ods. 1 CSP, ktorá zobrala žalobu späť. Zároveň súd nepovažoval za spravodlivé, aby trovy štátu znášala žalobkyňa, pretože znalecké dokazovania bolo vykonané predovšetkým v záujme pôvodného žalobcu na preukázanie ním uvádzaných tvrdení.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (podľa § 34 CSP) preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaných odvolaní podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a po preskúmaní uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutej časti dospel k záveru, že odvolanie žalovaných v 1/ a 2/ rade je dôvodné, a preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil, keď neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP). Výrok o nároku štátu na

náhradu trov konania voči žalovanému v 2. rade zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, keď neexistovali dôvody na takéto rozhodnutie. Výroky o zatavení konania (I. výrok) a o náhrade trov konania sporových strán voči sebe navzájom (II. výrok) neboli napadnuté odvolaním, preto uznesenie v týchto častiach nadobudlo právoplatnosť.

5. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. Predmetom konania bola žaloba, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že do dedičstva po nebohom P. W., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. - T., S. XXX/X, podľa dedičského konania 22D/838/2005, Dnot 274/2005 patrí nehnuteľný majetok nachádzajúci sa v kat. území P., tak ako je tento nehnuteľný majetok vyznačený v geometrickom pláne č. XX/XXXX zo dňa 25.05.2017 vyhotoveným, autorizovanou geodetkou Ing. Vierou Púčovskou a v žalobe bližšie špecifikovaný. Dňa 21.02.2018 doručili žalobcovia späťvzatie žaloby v časti smerujúcej proti žalovanému v 2. rade a žiadali voči tomuto účastníkovi konanie zastaviť a o trovách konania rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, ako to vyplýva z mimosúdnej dohody. O späťvzati žaloby voči žalovanému v 2. rade rozhodol Okresný súd Nitra uznesením č. k. 12C/264/2009-917 zo dňa 20.06.2018, tak že konanie voči žalovanému v 2. rade zastavil a žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal.

7. Dňa 03.09.2018 doručil žalovaný v 3. rade súdu prvej inštancie podanie, ktorým navrhol, aby súd konanie voči nemu zastavil, nakoľko nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu, nadobudol na základe rozhodnutia ministerstva o privatizácii konania a všeobecnému súdu nepatrí do právomoci preskúmať rozhodnutie o privatizácii, od ktorého závisí posúdenie, či je žalovaný vlastníkom nehnuteľnosti, ktorú nadobudol na základe tohto rozhodnutia (č. I. 925). Na pojednávaní dňa 05.09.2018 súd prvej inštancie schválil zmier žalobcov a žalovaného v 1. rade, predmetom, ktorého bolo určenie výlučného vlastníctva k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaných v dohode o urovnaní zo dňa 31.08.2018 (č. I. 953) a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Na pojednávaní dňa 06.02.2019 právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobcovia sú ochotní zobrať žalobu späť voči žalovanému s tým, že návrh žalobcov je, aby sa na trovách štátu podieľali všetky strany sporu. Právny zástupca v nadväznosti na to uviedol, že v prípade späťvzatia žaloby, si žalovaný v 3. rade nebude uplatňovať trovy právneho zastúpenia a súhlasil s tým, aby trovy štátu boli rozdelené medzi všetky strany sporu. Následne, podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 06.05.2019 žalobcovia cestou právneho zástupcu oznámili, že na žalobe voči žalovanému v 3. rade netrvali a berú ju voči nemu späť, o trovách navrhli rozhodnúť tak, súd náhradu trov konania nepriznal a čo do trov štátu za znalecké dokazovanie navrhli, aby súd ich náhradu rozdelil medzi všetkých účastníkov konania rovným dielom, s prihliadnutím na už zaplatené preddavky. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením. Uznesenie vo výroku o zastavení konania a nároku na náhradu trov konania žalovaného v 3. rade nebolo napadnuté odvolaním, preto v týchto častiach nadobudlo právoplatnosť. Odvolací súd prejednal aj odvolaním nenapadnuté výroky o náhrade trov konania štátu aj nad rozsah podaného odvolania, nakoľko ide o závislé výroky.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie len v rozsahu odvolacích dôvodov žalovaných v 1. a 2. rade (§ 380 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

9. Vzhľadom na rozsah podaného odvolania, úlohou odvolacieho súdu bolo preskúmať, či súd prvej inštancie o nároku štátu na náhradu trov konania správne rozhodol, keď každú stranu (žalobcov v 1. až 4. rade, žalovaného v 1. rade, žalovaného v 2. rade, žalovaného v 3. rade) zaviazal uhradiť štátu vynaložené trovy v rozsahu 1, dôvodiac, že štát má právo na náhradu trov konania voči všetkým stranám sporu rovnakým dielom, pretože v konaní nie je možné hovoriť o úspechu a neúspechu tej ktorej strany, preto trovy rozdelil medzi 4 sporové strany v rozsahu 1, nakoľko medzi žalobcami a žalovanými 1, 2 došlo v priebehu konania k dohode a vo vzťahu k žalovanému v 3. rade už potom netrvali na podanej žalobe. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa ustanovenia § 388 CSP zmeniť, pretože nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie, pričom súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu, prihliadol pritom na všetko, čo vyšlo počas konania najavo v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP, avšak rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho

právneho posúdenia veci. Výrok o nároku na náhradu trov konania štátu voči žalovanému v 2. rade považoval za potrebné zrušiť.

10. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

11. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. súd prizná strane náhrady trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní, spravidla v spore, uspel, má, zásadne, právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchyliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka.

14. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem „procesné zavinenie“ sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska a je nevyhnutné vykladať ho komplexne a extenzívne. Zásada procesnej zodpovednosti je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí sporu. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu. Prvok zavinenia môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nie je možné pripočítať na ťarchu toho, kto sa iba bránil. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté a zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Za osobu, ktorá zavinila zastavenie konania, je považovaný aj žalovaný, ktorý svoj dlh splnil po začatí sporu a vyvolal tým u žalobcu nevyhnutnosť späťvzatia dôvodne podanej žaloby.

15. Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Pri zastavení konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zavinil. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu). Inými slovami, použitý termín „zavinenie“ nemožno interpretovať - čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre - v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie účastníka konania (teda aj jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí návrhu). (citované z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 196/09 zo dňa 10.09.2009).

16. Nepriznanie nároku na náhradu trov konania môže viesť k odmietnutiu spravodlivosti a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. (viď III ÚS 144/2010).

17. Vnútoraná pohnútkou žalobcu vedúca k späťvzatíu žaloby nezbavuje procesnej zodpovednosti žalobcu na zastavení konania. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom

je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7M Cdo 4/2010).

18. Námietku žalovaných v 1. a 2. rade uvádzané v odvolaní, týkajúce sa skutočnosti, že neboli účastníkmi konania, v čase keď o trovách štátu konania rozhodoval súd prvej inštancie, nepovažuje za dôvodnú, pretože v čase vzniku trov štátu boli účastníkmi konania, avšak súd prvej inštancie o nich rozhodoval až konečným rozhodnutím a súd môže o nároku štátu na náhradu trov konania rozhodovať aj keď už niektorá zo strán nie je účastníkom konania. Z obsahu spisu je zrejmé, že konanie žalobcov voči žalovanému v 1. rade skončilo zmierom, voči žalovanému v 2. rade späťvzatím žaloby, ktoré žalovaný v 2. rade nezavinil a rovnako aj voči žalovanému v 3. rade, ktoré však inicioval žalovaný v 3. rade a došlo k nemu len na základe dohody o neuplatňovaní trov konania žalovaným v 3. rade. Keďže zastavenie konania voči žalovanému v 2. rade zaviniť žalobcovia, odvolací súd nenachádzal dôvod, pre ktorý na náhradu trov konania štátu zaviazat' žalovaného v 2. rade, a preto V. výrok zrušil. Konanie žalobcov voči žalovanému v 1. rade skončilo schváleným zmierom, preto zavinenie zastavenia konania treba pričítať obom stranám a zavinenie zastavenie konania voči žalovanému v 3. rade je potrebné pričítať žalovanému v 3. rade, nakoľko odvolací súd je toho názoru, že na späťvzatie žaloby voči nemu dal dôvod tým, že (až) v priebehu konania nadobudol vlastníctvo nehnuteľnosti a z týchto dôvodov sám navrhol zastavenie konania voči nemu; z procesného hľadiska preto zaviniť zastavenie konania. Keďže na zastavení konania sa podieľali žalobcovia, žalovaní v 1. a 2. rade, odvolací súd rozdelil nárok štátu na náhradu trov konania pomerne a rozhodol o trovách štátu pred súdom prvej inštancie podľa § 256 ods. 1 a § 262 CSP tak ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací podľa ustanovení § 396 ods. 2, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods.1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému v 2. rade priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).